

Základní kategorie poetiky

Básnická skladba

- Anakolut (vyšinutí z vazby)
 - Odešla - však divný osud!
- Elipsa (výpustka)
 - Sliby – chyby
- Inverse
 - Výměna dvou slov: žil kdysi princ, je dávno tomu, co ...
 - Slova patřící k sobě jsou rozdělena: kláda, která **okované** zavírala **dveře**...

Figury

- Řečnická otázka
 - Viděls, na vysokých žerdích prapory jak městem vanou?
 - Kdo tu rozlil to víno?
- Řečnické zvolání
 - Jak louky zbělely rosou!
- Apostrofa
 - Letní ty noci zářivá!
 - Mario, panno přemocná!

- Anafora = opakování slov na začátku vět, veršů
 - Oni sokola obletovali
 - Oni k sokolu doletovali
- Epifora = opakování slov na konci vět, veršů
 - V daleko se táhne zrající klas
 - Po polích rozprostřen zrající klas
- Epanastrofa = stejná slova na konci věty/verše a na začátku nové věty/verše
 - Střela tase zaryla v bílá ňadra,
 - v bílá ňadra prvního Tatařína.

- Epizeuxis = opakování slov; oddělené čárkou
 - Nevím, nevím...
- Polysyndeton = hromadění slov; spojené spojkou
 - A ten shon a hluk a vřava a křik
- Asyndeton = hromadění slov; oddělené čárkou
 - A ten shon, hluk, vřava, křik
- Klimax (stupňování)
 - Dobře! Skvěle! Výboreně!
- Paralelismus = souběžnost syntaktických konstrukcí při rozdílnosti motivů
 - Letí oblaka přes lesy pusté/ a luzní snové přes hlavy lidské

- Antiteze:
 - Nebyl to můj milý, byl to holub sivý
- Paradoxon (protimluv)
 - Nízkost je vznešená!
- Apoziopceze = nedokončená věta
 - Podíval se na něj...

Druhy řeči

- Dle osoby:
- Ich forma
- Er forma
- Du forma

Stupně zprostředkování

- Mimesis x diegesis
- Napodobení x vyprávění
- Přímá řeč x nepřímá řeč

- Přímá řeč
- Nepřímá řeč
- Polopřímá řeč = formální rysy nepřímé řeči (3. os.), vyjadřuje ale situační bezprostřednost řeči přímé:
 - Subjektivizace vyprávění
 - Myšlenky postav

Prezentace

- Řeč pronesená
- Řeč myšlená = vnitřní monolog = polopřímá řeč
- Proud vědomí

- Dialog
 - Sokratovský
 - Akční
 - Psychologický
 - Vnitřní = lyrický
- monolog
- Drama:
 - Dialog
 - Monolog jako forma dialogu

Tropy

- Prostředky umožňující změnu významu slov
- Básnické obrazy
- zástupky

- Metafora

- Synekdocha

- Metonymie

Metafora

- /přirovnání == nepřesné/
- Přenesení významu na základě podobnosti vzhledu

- Moře světél v dáli
- Moře buchet

Metonymie

- = záměna jména jménem
- Úzká, věcná souvislost
 - Vztah příčiny – účinku
 - Formy a látky
 - Části a celku

Synekdocha

- Vyhraněný případ metonymie
- Záměna části za celek

- Němec byl poražen
- Hudba nepřijela